

Hán dịch: Nhà Đường, Pháp Sư Bồ-đề Lưu Chi.

Việt dịch: Việt Nam, Tỳ-kheo Thích Trí Tịnh.

KINH ĐẠI BẢO TÍCH

TẬP 3.12.5

(Hán bộ quyển 36)

PHÁP HỘI BỒ TÁT TẠNG - THỨ 12
PHẨM NHƯ LAI BẤT-TỬ-NGHỊ TÁNH - THỨ TƯ

Bản in Chùa Viên Giác – đọc từ đầu trang 153 - 189

NGHI THỨC TRÌ TỤNG ĐẠI BẢO TÍCH

TỊNH PHÁP GIỚI CHƠN NGÔN

Án Lam (7 lần)

TỊNH KHẨU NGHIỆP CHƠN NGÔN

Tu rị tu rị, ma ha tu rị, tu tu rị ta bà-ha. (3 lần)

TỊNH BA NGHIỆP CHƠN NGÔN

**Án ta phạ bà phạ, thuật đà ta phạ, đạt ma ta phạ, bà phạ
thuật độ hám.** (3 lần)

PHỔ CÚNG DƯỜNG CHƠN NGÔN

Án nga nga năng tam bà phạ phiệt nhựt ra hồng. (3 lần)

CÚNG HƯƠNG

Nguyện đem lòng thành kính
Gởi theo đám mây hương
Phưởng phất khắp mười phương
Cúng dường ngôi Tam Bảo
Thề trọn đời giữ đạo
Theo tự tánh làm lành
Cùng pháp giới chúng sinh
Cầu Phật từ gia hộ
Tâm Bồ-đề kiên cố
Chí tu học vững bền
Xa bề khổ nguồn mê
Chóng quay về bờ Giác.

TÁN PHẬT

Pháp Vương Vô Thượng Tôn

Tam-giới vô luân thất

Thiên nhân chi Đạo sư

Tứ-sanh chi Từ-phụ

Ư nhứt niệm quy-y

Năng diệt tam-kỳ nghiệp

Xưng dương nhược tán thán

Ức kiếp mạc năng tận.

QUÁN TƯỢNG

Năng lễ, sở lễ tánh không tịch,
Cảm ứng đạo-giao nan tư nghì,
Ngã thử đạo-tràng như Đế-châu,
Thập phương chư Phật ảnh hiện trung,
Ngã thân ảnh hiện chư Phật tiền,
Đầu diện tiếp túc quy mạng lễ.

ĐÁNH LỄ TAM BẢO

CHÍ TÂM ĐÁNH LỄ: Nam mô Tận Hư Không Biến Pháp Giới, Quá, Hiện, Vị Lai Thập Phương Chư Phật, Tôn Pháp, Hiền Thánh Tăng Thường Trụ Tam Bảo. (1 lạy)

CHÍ TÂM ĐÁNH LỄ: Nam mô Ta-bà Giáo Chủ Điều Ngự Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật, Đương Lai Hạ Sanh Di Lặc Tôn Phật, Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ-tát, Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ-tát, Hộ Pháp Chư Tôn Bồ-tát, Linh Sơn Hội Thượng Phật Bồ-tát. (1 lạy)

CHÍ TÂM ĐÁNH LỄ: Nam mô Tây Phương Cực Lạc Thế Giới Đại Từ Đại Bi A Di Đà Phật, Đại Bi Quán Thế Âm Bồ-tát, Đại Thế Chí Bồ-tát, Đại Nguyên Địa Tạng Vương Bồ-tát, Thanh Tịnh Đại Hải Chúng Bồ-tát. (1 lạy)

TÁN LƯ HƯƠNG

Lư hương vừa ngún chiêm đàn
 Khói thơm ngào ngạt muôn ngàn cõi xa
 Lòng con kính ngưỡng thiết tha
 Ngửa mong chư Phật thương mà chứng minh.

Nam mô Hương Vân Cái Bồ-tát Ma-ha-tát. (3 lần)

Nam mô Đại Bi Hội Thượng Phật Bồ-tát. (3 lần)

CHÚ ĐẠI BI

Thiên thủ thiên nhãn vô ngại đại bi tâm đà ra ni.

Nam mô hắc ra đát na đa ra dạ da. Nam mô a rị da, bà lô yết
 đế, thước bát ra da, Bồ-đề tát đỏa bà da, ma ha tát đỏa bà da, ma

ha ca lô ni ca da. Ấn tát bàn ra phạt duệ, số đát na tát đỏa. Nam mô tất kiết lật đỏa, y mông a rị da, bà lô yết đế thất Phật ra lăng đà bà.

Nam mô na ra cần trì hê rị, ma ha bàn đa sa mế, tát bà a tha đậu du bằng, a thệ dụng, tát bà tát đa, na ma bà già, ma phạt đật đậu, đát diệt tha: Ấn a bà lô hê, lô ca đế, ca ra đế, di hê rị, ma ha Bồ-đề tát đỏa, tát bà tát bà, ma ra ma ra, ma hê ma hê, rị đà dụng, cu lô cu lô kiết mông, độ lô độ lô, phạt xà da đế, ma ha phạt xà da đế, đà ra đà ra, địa rị ni, thất Phật ra da, dá ra dá ra mạ mạ phạt ma ra, mục đế lệ, y hê y hê, thất na thất na a ra sâm Phật ra xá lợi, phạt sa phạt sâm, Phật ra xá da, hô lô hô lô ma ra, hô lô hô lô hê rị, ta ra ta ra, tất rị tất rị, tô rô tô rô, Bồ-đề

dạ Bồ-đề dạ, bồ đà dạ bồ đà dạ, di đế rị dạ, na ra cần trì địa rị sắc ni na, ba dạ ma na ta bà ha. Tất đà dạ ta bà ha. Ma ha tất đà dạ ta bà ha. Tất đà du nghệ thất bàn ra dạ, ta bà ha. Na ra cần trì, ta bà ha. Ma ra na ra, ta bà ha. Tất ra tăng a mục khô da, ta bà ha. Ta bà ma ha, a tất đà dạ, ta bà ha. Giả kiết ra a tất đà dạ, ta bà ha. Ba đà ma yết tất đà dạ, ta bà ha. Na ra cần trì bàn đà ra dạ, ta bà ha. Ma bà lị thắng yết ra dạ, ta bà ha.

Nam mô hắc ra đát na, đa ra dạ da. Nam mô a rị da, bà lô yết đế, thước bàn ra dạ, ta bà ha.

"Án tất điện đô, mạn đa ra, bạt đà dạ ta bà-ha." (3 lần)

Nam mô Thập-phương Thường Trụ Tam Bảo. (3 lần)

VĂN PHÁT NGUYỆN

Lạy đấng Tam Giới Tôn
Quy mạng mười phương Phật
Nay con phát nguyện lớn
Trì tụng Đại Bảo Tích
Trên đền bốn ơn nặng
Dưới cứu khổ tam-đồ
Nếu có ai thấy nghe
Đều phát Bồ-đề tâm,
Khi mãn báo thân này
Sanh qua cõi Cực-lạc.

Nam mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

KHAI KINH KỆ

Phật pháp rộng sâu rất nhiệm mầu

Trăm nghìn muôn kiếp khó tìm cầu

Nay con nghe thấy chuyên trì tụng

Nguyện tỏ Như Lai nghĩa nhiệm mầu

Nam-mô Đại Bảo Tích Hội Thượng Phật, Bồ-tát

Ma-ha-tát. (3 lần)

KINH ĐẠI BẢO TÍCH - TẬP 3
PHÁP HỘI BỒ TÁT TẠNG - THỨ 12
PHẨM NHƯ LAI BẤT-TU-NGHỊ TÁNH - THỨ TƯ

Bản in Chùa Viên Giác – đọc từ đầu trang 153 - 189

Thế nào là đức Như Lai biết rõ đúng như-thiệt?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai đúng như-thiệt biết rõ quả báo thưở quá khứ được thiện hơn xa rời bất thiện sẽ làm hơn cho thiện căn thưở vị lai.

Quả báo thưở quá khứ được hơn bất thiện xa rời thiện pháp sẽ làm hơn cho bất thiện căn thưở vị lai.

Các tướng nghiệp và báo như vậy, đức Như Lai ở tại đây đều

biết rõ như-thiệt.

Hoặc các nghiệp báo sẽ thuận với liệt phần ở thuở vị lai,

Nếu các nghiệp báo sẽ thuận với thắng phần ở thuở vị lai,

**Các tướng như vậy đức như lai ở tại đây đều biết rõ đúng
thiệt.**

**Hoặc các nghiệp báo thuận với liệt phần ở hiện tại và thuận
với thắng phần ở vị lai,**

**Các nghiệp báo thuận với thắng phần ở hiện tại và thuận với
hạ liệt phần ở vị lai,**

**Các nghiệp báo thuận với liệt phần ở hiện tại và cũng thuận
với liệt phần ở vị lai,**

Những nghiệp báo thuận với thắng phần ở hiện tại và cũng

thuận với thắng phần ở vị lai. Các tướng như vậy đức như lai ở tại đây đều biết rõ đúng thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Hoặc các nghiệp báo ở quá khứ là phương tiện hẹp kém mà ở vị lai là phương tiện rộng lớn, hoặc các nghiệp báo tạo tác ít mà được thắng tiến lớn, hoặc các nghiệp báo tạo tác rộng lớn mà được thắng tiến ít, các tướng như vậy đều biết rõ đúng thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Hoặc các nghiệp báo sẽ được như tánh Thanh-văn, sẽ được như tánh Độc Giác, sẽ được như tánh Phật, các tướng như vậy đức Như Lai đều biết rõ đúng thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Hoặc các nghiệp báo hiện tại thì khổ mà có thể cảm được báo vui khác ở vị lai,

Hoặc các nghiệp báo hiện tại thì vui mà có thể cảm lấy báo khổ khác ở vị lai. Hoặc các nghiệp báo hiện tại khổ cảm được báo khổ khác vị lai,

Hoặc các nghiệp báo hiện tại vui cảm được báo vui khác vị lai, các tướng nghiệp báo như vậy đức Như Lai đều biết rõ đúng thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ được như-thiệt tất cả hữu tình quá khứ vị lai hiện tại, hoặc nghiệp, hoặc nhơn, hoặc các dị báo, hoặc tức, hoặc ly, hoặc có tùy thuận chẳng khác phần, các tướng như vậy đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt rồi vì các hữu tình mà tuyên nói như-thiệt.

Này Xá Lợi Phất ! Trí lực biết rõ như-thiệt nghiệp nhơn quả

báo quá khứ, vị lai, hiện tại của đức Như Lai Chánh Đẳng Giác vô lượng vô biên bất-tư-nghị.

Ví như hư-không vô biên vô tế, trí lực nghiệp báo của đức Như Lai vô biên vô tế cũng như vậy.

Nếu có ai muốn tìm cầu biên-tế của trí lực nghiệp báo ấy, thì không khác gì người tìm cầu biên-tế của hư-không.

Này Xá Lợi Phất ! Đại Bồ-tát nghe trí lực nghiệp báo của chư Như Lai bất-tư-nghị như hư-không rồi tin nhận vâng thờ thanh tịnh không nghi, càng thêm hơn hở vui mừng, phát ý tưởng hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy mà nói kệ rằng:

Như Lai khéo biết hơn khác quá

Mắt sáng thấy rõ nghiệp như-thiệt
Thấu suốt ba đời đều vô-ngại
Biết như-thiệt nghiệp của hữu tình
Tất cả hàm linh trong năm loài
Sẽ được thành các nhơn vui khổ
Nếu chuyển được nhơn thì khổ chuyển
Đức Phật soi tỏ biết như-thiệt
Dị báo thiện ác tất cả nghiệp
Theo đúng cho nên nhơn khác báo
Dường như viên ngọc nằm trong tay
Đức Phật nhìn rõ biết như-thiệt
Các báo nghiệp nhơn dầu là ít

Được quả vô lượng ở vị lai
Hoặc vô lượng hơn cảm quả ít
Đức Phật thấy khắp biết như-thiệt
Hoặc hơn sẽ chứng quả Thanh-văn
Hoặc hạnh sẽ chứng quả Độc Giác
Hoặc nghiệp sẽ cảm quả Vô thượng
Đức Phật biết rõ không sót thừa
Hoặc có nghiệp lúc hơn thì khổ
Nghiệp ấy sẽ cảm được báo vui
Hoặc nghiệp lúc tạo hơn thì vui
Sẽ mắc quả khổ Phật đều biết
Hoặc nghiệp hơn quả đều khổ cả

Hoặc nghiệp đều vui cả quả hơn
Hoặc nghiệp tự thể hơn tự thể
Như Lai đều biết rõ như-thiệt
Quả khổ xoay vần cả ba đời
Hữu tình trôi lăn trong năm nẻo
Trí lực nghiệp báo của Như Lai
Đều biết như-thiệt không sai sót.

Này Xá Lợi Phất ! Đây gọi là trí lực nghiệp báo thứ hai của đức Như Lai. Do thành tựu trí lực này nên đức Phật ở giữa đại chúng, chánh sư tử hống tự xưng rằng:

Ta ở bậc Đại Thánh chuyên pháp luân rộng lớn thanh tịnh, mà thế gian những Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, Ma-vương,

Phạm-vương, v.v... đều chẳng chuyển được đúng pháp.

Lại này Xá Lợi Phất ! Thế nào gọi là Chúng chúng giải trí lực của đức Như Lai?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác dùng trí lực vô thượng biết được như-thiệt các loài hữu tình kia chẳng phải là một dục giải, là nhiều thứ dục giải.

Này Xá Lợi Phất ! Ta sẽ vì ông mà phân biệt nói rộng ra.

Các loài hữu tình kia, hoặc có kẻ ở nơi tham dục mà phát sanh quan niệm sân hận,

Hoặc có kẻ ở nơi sân hận mà phát sanh quan niệm tham dục,

Hoặc ở nơi ngu si mà phát sanh quan niệm tham dục hay sân hận, các tướng như vậy đức Phật đều biết rõ như-thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Hoặc có chúng sanh ở nơi pháp bất thiện
phát sanh quan niệm bất thiện,

Hoặc ở nơi pháp thiện phát sanh quan niệm thiện, đức Phật
đều biết rõ như-thiệt.

Hoặc có những hữu tình ở nơi phương tiện hạ liệt phát sanh
hiểu biết rộng lớn,

Hoặc ở nơi phương tiện rộng lớn phát sanh hiểu biết hạ liệt,

Hoặc do sự hiểu phương tiện hạ liệt ấy sẽ ở nơi thắng tiến,

Hoặc do sự hiểu phương tiện thắng tiến ấy sẽ ở nơi hạ liệt,

Hoặc do sự hiểu ấy sẽ gieo giống tà định,

Hoặc do sự hiểu ấy sẽ gieo giống chánh định,

Hoặc do sự hiểu ấy sẽ gieo giống chánh định giải thoát, đức

Phật đều biết rõ như-thiệt.

Hoặc do sự hiểu ấy sẽ đến cõi Dục, hoặc sẽ đến cõi Sắc,

Hoặc sẽ đến cõi Vô Sắc,

Hoặc sẽ đến khắp ba cõi, đức Phật đều biết rõ như-thiệt.

Hoặc do sự hiểu ấy thuận phần hạ liệt sẽ được thăng tiến,

Hoặc được thăng tiến sẽ ở nơi hạ liệt, đức Phật đều biết rõ như-thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Hoặc do sự hiểu ấy mà đời sau sẽ thọ nhiều đời sống, sẽ thọ nhiều loài, nhiều sự thọ dụng, đức Phật đều biết rõ như-thiệt.

Hoặc do sự hiểu ấy mà thôi đọa, hoặc do sự hiểu ấy mà gieo giống giải thoát, đức Phật đều biết rõ như-thiệt.

Đã biết rõ rồi, theo chỗ đáng nên, đức Phật rộng vì các hữu tình mà diễn thuyết đúng như pháp.

Này Xá Lợi Phất ! Chúng chúng giải trí lực của đức Như Lai chẳng thể nghĩ bàn vô biên vô tế như hư-không. Chư đại Bồ-tát ấy nghe Chúng chúng giải trí lực bất-tư-nghị như hư-không của đức Như Lai rồi tin nhận vâng thờ thanh tịnh không nghi, càng thêm hơn hở vui mừng, phát ý tưởng hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy mà nói kệ rằng:

Thế gian nhiều loài nhiều hiểu biết

Quá khứ hiện tại nhiều vô lượng

Tâm hiểu biết của các chúng sanh

Đấng Đạo Sư đều hay biết rõ

Hoặc có kẻ phát quan niệm tham
Lại sẽ an trụ nơi sân hận
Hoặc có kẻ hiện ở sân hận
Mà sanh hiểu si Phật biết rõ
Ở nơi si mà sanh hiểu tham
Tâm phân biệt chẳng thể nghĩ bàn
Xen lộn lẫn nhau lưu chuyển khởi
Đấng Đại Đạo Sư đều biết rõ
Hoặc có các phương tiện hạ liệt
Mà có thể sanh hiểu rộng lớn
Hoặc làm thêm lên những phương tiện
Đấng Đại Đạo Sư đều biết rõ

Tùy nhập vào nơi các tà tánh
Rồi lại nhập vào chỗ phi đạo
Hoặc nhận hiểu giải thoát ba cõi
Đức Như Lai đều có thể biết
Những đời sống và các chúng sanh
Những sự thọ dụng đều sai biệt
Hoặc lại có thối thất đọa lạc
Đấng Lương Túc Tôn đều biết rõ
Biết rõ các thứ nhận hiểu rồi
Đấng Đạo Sư phương tiện thuyết pháp
Đây là Phật trí lực thứ ba
Bồ-tát mới có thể tin được.

Này Xá Lợi Phất ! Đây gọi là Chúng chúng giải trí lực thứ ba của đức Như Lai. Do thành tựu trí lực ấy nên đức Như Lai Chánh Đẳng Giác ở giữa đại chúng chánh sư tử hống tự xưng rằng:

Ta ở bậc Đại Thánh hay chuyển pháp luân thanh tịnh mà các thế gian, Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, Ma-vương, Phạm-vương v.v... đều chẳng thể chuyển đúng pháp được.

Lại này Xá Lợi Phất ! Thế nào là Chúng chúng giới trí lực của đức Như Lai?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai Chánh Đẳng Giác dùng trí lực vô thượng như-thiệt biết rõ các thứ cảnh giới của tất cả thế gian. Do các cảnh giới ấy mà các chúng sanh gây tạo hành

nghiệp phước, gây tạo hành nghiệp phi phước, hành nghiệp bất động, hoặc do cảnh giới ấy mà gieo giống xuất ly. Các cảnh giới ấy, đức Như Lai ở nơi đây biết rõ như-thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai như-thiệt biết rõ nhãn giới, sắc giới và nhãn thức giới, nhãn đến ý giới, pháp-giới và ý thức giới.

Các giới như vậy biết rõ như thế nào?

Đó là như-thiệt biết rõ nội không, ngoại không, nội ngoại không vậy.

Đức Như Lai lại như-thiệt biết rõ địa giới, thủy giới, hỏa giới và phong giới. Biết rõ các giới ấy như thế nào? Đó là biết rõ như-không giới vậy.

Những dục giới, sắc giới và vô sắc giới đều biết rõ như-thiệt, vì khắp phân biệt chỗ phát khởi vậy.

Lại như-thiệt biết rõ hữu-vi giới, vì là tướng tạo tác vậy;

Như-thiệt biết rõ vô-vi giới, vì là tướng không có tạo tác vậy;

Biết rõ tạp nhiễm giới, vì là tướng nó do phiền não dẫn phát ra;

Biết rõ thanh tịnh giới, vì tướng nó tự thể sáng sạch vậy.

Lại như-thiệt biết rõ các hành giới, vì là tướng vô minh chẳng thuận lý vậy;

Biết rõ niết-bàn giới, vì là tướng sáng thuận lý vậy.

Này Xá Lợi Phất ! Vì thế nên hoặc là giới có thể an lập thế gian, giới này được thế gian y cứ mà an trụ như vậy;

Hoặc là giới hay phát khiên dẫn,
Hoặc là giới hay hưng kiến lập,
Hoặc là giới hay khởi phương tiện,
Hoặc là giới hay sanh ý dục,
Hoặc là giới hay khởi phiền não,
Hoặc là giới hay làm y chỉ, các giới như vậy có vô lượng vô
biên cũng đều được đức như lai biết rõ như-thiệt.

Đã biết rõ rồi theo chỗ đáng nên mà vì chúng sanh giảng
thuyết đúng như Pháp.

Này Xá Lợi Phất ! Trí lực chúng chúng giới bất-tư-nghị của
đức Như Lai không có biên-tế như hư-không. Nếu có ai muốn
tìm cầu biên-tế của trí lực chúng chúng giới ấy, thì không khác

gì người muốn cầu tìm biên-tế của hư-không.

Chư đại Bồ-tát ấy nghe chúng chúng giới trí lực bất-tư-nghi như hư-không của đức Như Lai rồi tin nhận vâng thờ thanh tịnh không nghi, càng thêm hơn hở vui mừng, phát ý tương hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy mà nói kệ rằng:

Thế gian các chúng sanh

Y chỉ Chúng chúng giới

Tùy chỗ họ lưu chuyển

Như Lai đều biết rõ

Phước, phi phước, bất động

Và thuận với xuất ly

An trụ giới ấy rồi
Chứng tịch diệt Niết-bàn
Hoặc nhãn giới sắc giới
Và cùng nhãn thức giới
Nhĩ tỷ thiệt thân ý
Biết rõ các giới ấy
Lại biết rõ pháp-giới
Và cùng ý thức giới
Nội ngoại giới đều không
Phật biết rõ như-thiệt
Địa giới và thủy giới
Hỏa giới cùng phong giới

Bốn giới đồng không giới
Đều biết rõ như-thiệt
Hoặc dục giới sắc giới
Và cùng vô sắc giới
Khắp phân biệt chỗ khởi
Phật biết rõ như-thiệt
Như hư-không vô biên
Giới vô biên cũng vậy
Phật đều biết rõ cả
Mà chẳng nói ta biết
Các giới vốn vô sanh
Cũng vốn không có diệt

Đây gọi Niết-bàn giới
Đức Như Lai biết rõ
Như hư-không vô biên
Trí của Phật cũng vậy
Do trí ấy biết rõ
Biến dị nơi các giới
Đã biết Chúng chúng giới
Điều phục các chúng sanh
Phật trí lực thứ tư
Bồ-tát hay tin được.

Này Xá Lợi Phất ! Đây gọi là Chúng chúng giới Trí lực của đức Như Lai. Do thành tựu trí lực này mà đức Như Lai Đẳng

Chánh Giác ở giữa đại chúng, chánh sư tử hống tự xưng rằng:

Ta ở bậc Đại Thánh chuyển pháp luân thanh tịnh, các thế gian, Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, Ma-vương, Phạm-vương, v.v... đều không thể chuyển đúng pháp được.

Lại này Xá Lợi Phất ! Thế nào là Chúng chúng căn trí lực của đức Như Lai?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai Đẳng Chánh Giác dùng trí lực vô thượng có thể biết rõ như-thiệt về tướng các căn tánh sai biệt của tất cả chúng sanh.

Các tướng ấy đức Như Lai biết rõ như-thiệt thế nào?

Này Xá Lợi Phất ! Đó là Như Lai biết rõ như-thiệt độn căn, trung căn, lợi căn, thắng căn, liệt căn. Do khắp phân biệt theo

các căn tánh mà đức Như Lai biết rõ như-thiệt chúng sanh khởi các thứ tham, khởi các thứ sân, khởi các thứ si.

Hoặc khởi giả lập tham sân si, hoặc khởi tham sân si nhỏ mọn, hoặc khởi tham sân si điên đảo, hoặc khởi dẹp phục tham sân si.

Hoặc Nhơn bất thiện sanh ra các căn, hoặc các căn do Nhơn thiện sanh ra, đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt.

Cũng biết rõ các căn do Nhơn bất động sanh ra, hoặc các căn do Nhơn xuất ly sanh ra.

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ như-thiệt nhãn căn, nhĩ căn, tỷ căn, thiệt căn, thân căn, ý căn. Nam căn, nữ căn, mạng căn. Lạc căn, khổ căn, ưu căn, hỷ căn, xả căn.

Tín căn, chánh cần căn, niệm căn, định căn, huệ căn. Vị tri đương tri căn, tri căn, dĩ tri căn. Các tướng căn sai biệt như vậy đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ thiệt các căn ấy, hơn nơi nhãn căn sẽ an trụ nơi nhĩ căn mà chẳng an trụ nơi các căn tử thiệt thân kia, hoặc hơn nhĩ căn sẽ an trụ tử căn; hoặc hơn tử căn sẽ an trụ thiệt căn; hoặc hơn thiệt căn sẽ an trụ thân căn; hoặc hơn thân căn sẽ an trụ nhãn căn.

Các căn như vậy đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt.

Này Xá Lợi Phất ! Hoặc các chúng sanh an trụ bố thí căn mà tu trì giới phương tiện, bấy giờ đức Như Lai dùng trí thắng liệt căn mà vì họ nói pháp bố thí.

Hoặc có chúng sanh an trụ trì giới căn mà tu bố thí phương tiện thì vì họ nói về trì giới. Hoặc có chúng sanh an trụ nhẫn nhục căn mà tu tinh tiến phương tiện, thì vì họ nói về pháp nhẫn nhục.

Hoặc có chúng sanh an trụ tinh tiến căn mà tu nhẫn nhục phương tiện, thì vì họ nói về pháp tinh tiến.

Hoặc an trụ thiền định căn mà tu huệ phương tiện thì vì họ nói về pháp thiền.

Hoặc an trụ huệ căn mà tu thiền phương tiện thì vì họ nói về chánh trí huệ.

Các căn sai biệt về tất cả phần Bồ-đề như vậy, đức Như Lai đều biết rõ như-thiết.

Này Xá Lợi Phất ! Hoặc có chúng sanh an trụ căn Thanh-văn mà lại tu độc giác phương tiện, thì đức Như Lai dùng Chủng chủng chư căn trí vì họ mà nói hạ thừa.

Người an trụ độc giác căn mà tu Thanh-văn phương tiện thì vì họ mà nói trung thừa. Người an trụ đại thừa căn mà tu nhị thừa phương tiện, thì đức Như Lai dùng chư căn trí vì họ nói đại thừa. Người an trụ hạ liệt căn mà tu đại thừa phương tiện thì dùng chư căn trí vì họ nói nhị thừa.

Nếu có các chúng sanh không có căn kham nhậm, không có tướng kham nhậm, đức Như Lai biết họ là phi pháp khí không kham nhậm rồi bèn bỏ để đó.

Nếu các chúng sanh có căn kham nhậm có tướng kham

nhậm, đức Như Lai biết rõ như-thiệt là người pháp khí có kham nhậm liền ân cần trình trọng vì họ thuyết pháp cho họ được ngộ nhập.

Như vậy, này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ các hữu tình các căn thuần thực và chẳng thuần thực, các căn xuất ly và chẳng xuất ly.

Căn tánh của các hữu tình, đức Như Lai đúng như-thiệt biết rõ tất cả; an trụ tướng như vậy, phương tiện như vậy, tín giải như vậy, bốn nhơn như vậy, sở duyên như vậy, đẳng lưu như vậy, cứu cánh như vậy.

Này Xá Lợi Phất ! Chúng chúng căn trí của đức Như Lai chẳng thể nghĩ bàn vô biên vô tế như hư-không.

Nếu có ai muốn tìm cầu biên-tế chư căn trí lực của đức Như Lai thì chẳng khác gì người muốn tìm cầu biên-tế của hư-không.

Chư đại Bồ-tát nghe căn lực như hư-không ấy rồi tin nhận vâng thờ thanh tịnh không nghi, càng thêm hơn hở vui mừng, phát ý tưởng hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy mà nói kệ rằng:

Đấng đến tột mé căn chúng sanh

Khéo thấu tánh hạnh của hữu tình

Tùy theo căn tánh có thể kham

Đức Như Lai vì họ thuyết pháp

Căn hạ trung thượng kham nhậm được

Trí lực của Phật phát trong ấy
Xem tâm giải thoát của họ rồi
Đấng Lương Túc Tôn liền thuyết pháp
Nếu người các căn hay phát khởi
Phiền não mỏng nhẹ tương tục ít
Khéo thấu căn tánh của người ấy
Đức Phật tùy thuận vì thuyết pháp
Nếu các trượng phu có thiện căn
Tùy chỗ siêng tin mà khai thị
Lại theo căn hành tướng sai biệt
Nói các thắng nghĩa định huệ thảy
Nếu người phát khởi siêng tín nguyện

Như Lai tùy thuận nói tịnh đạo
 Biết họ có đủ công hạnh rồi
 Dạy họ thắng pháp siêu các khổ
 Có căn quyết định Phật Bồ-đề
 Mê lầm tu theo hạnh nhị thừa
 Phật dạy đại thừa thành Chánh Giác
 Đây là trí lực thứ năm vậy.

Đây Xá Lợi Phất ! Đây gọi là Chúng chúng căn trí lực của đức
 Như Lai. Do thành tựu trí lực thứ năm này mà đức Phật Như
 Lai ở giữa đại chúng chánh sư tử hống tự xưng rằng:

Ta ở bậc Đại Thánh hay chuyển pháp luân thanh tịnh, mà
 các thế gian, Sa-môn, Bà-la-môn, chư Thiên, Ma-vương, Phạm-

vương, v.v... đều chẳng chuyển được đúng pháp.

Lại này Xá Lợi Phất ! Thế nào là Biến hành chư hành trí lực của đức Như Lai?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai Chánh Đẳng Giác dùng vô thượng trí lực biết rõ như-thiệt biến hành chư hành.

Này Xá Lợi Phất ! Các tướng như vậy biết rõ thế nào? Đó là biết rõ tánh hữu tình là tánh chánh định, là tánh bất chánh định, là tánh tà định.

Thế nào là tánh chánh định?

Đó là do phương tiện tu tập đời trước khai phát trí huệ lợi căn mà phát sanh tánh ấy, hoặc chư Phật có vì họ thuyết pháp hay chẳng thuyết pháp.

Đức Như Lai biết hơn quả đời trước của chúng sanh ấy kham nhậm pháp khí, liền tùy chỗ đáng nên thuyết pháp cho họ mau được giải thoát.

Thế nào là tánh bất định?

Đó là do sức ngoại duyên mà thành thực tánh ấy. Nếu được giáo thọ giáo giới đúng pháp thì được giải thoát. Nếu giáo thọ giáo giới chẳng đúng pháp thì chẳng được giải thoát.

Đức Như Lai vì họ mà nói pháp tùy thuận. Họ nghe được chánh pháp rồi đúng theo lý mà tu hành chứng quả giải thoát. Vì muốn cho các chúng sanh được những sự lợi ích giải thoát như vậy mà đức Phật xuất thế.

Thế nào gọi là tánh tà định?

Đó là tánh chúng sanh bị phiền não che úp chẳng tu tập nghiệp hạnh thanh tịnh, thức tánh bạc nhược ngu si sâu dầy, an trụ trong lưới tà kiến chẳng phải căn khí chánh pháp, dầu chư Như Lai có vì họ thuyết pháp hay chẳng thuyết pháp, họ cũng chẳng kham nhậm chứng quả giải thoát.

Đức Như Lai biết hữu tình ấy chẳng phải là pháp khí rồi liền bỏ để đó.

Vì thế nên, này Xá Lợi Phất ! Chư Đại Bồ-tát vì thương muốn làm lợi ích cho hạng chúng sanh ấy, nên mặc giáp hoàng thệ vào trong đám quân tà kiến để giáo hóa xô dẹp.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ như-thiệt ba thứ tham hành: Hoặc do tướng tịnh mỹ mà phát khởi tham hành,

hoặc do tướng luyến ái mà phát khởi tham hành, hoặc do nghiệp nhờn đời trước mà phát khởi tham hành.

Đức Như Lai lại biết rõ như-thiệt ba thứ sân hành: Hoặc do tướng tổn hại mà phát khởi sân hành, hoặc do quan sát quá nhiều mà phát khởi sân hành, hoặc do phiền não đời trước mà phát khởi sân hành.

Đức Như Lai lại biết rõ như-thiệt ba thứ si hành: Hoặc có si hành do vô minh phát sanh, hoặc có si hành do vọng có thân kiến mà phát sanh, hoặc có si hành do nghi mà phát sanh.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ như-thiệt các hành.

Có người khổ lạc hai hành đều mau có thể thông, vì các căn họ bén nhạy.

Có người khố lạc hai hành đều chậm thông, vì các căn của họ chậm lụt vậy.

Lại biết rõ như-thiệt hành chậm, thông cũng chậm vì bỏ sở duyên vậy.

Hoặc hành chậm còn thông thì mau vì đạo chẳng ngừng dứt vậy.

Hoặc hành mau còn thông thì chậm vì dững quyết tiến lên vậy, hoặc hành mau thông mau vì chẳng phải tánh ấy vậy.

Lại biết rõ như-thiệt hoặc có các hành sức gián trạch đầy đủ mà chẳng phải sức tu tập.

Hoặc có các hành sức tu tập đầy đủ mà chẳng phải sức gián trạch.

Hoặc có các hành hai sức giản trách và tu tập đều đầy đủ.

Lại biết rõ như-thiệt hoặc có các hành tín nguyện đầy đủ mà chẳng phải phương tiện đầy đủ.

Hoặc có các hành phương tiện đầy đủ mà chẳng phải tín nguyện đầy đủ.

Hoặc có các hành tín nguyện và phương tiện đều đầy đủ.
Hoặc có các hành tín nguyện và phương tiện đều chẳng đầy đủ.

Lại biết rõ như-thiệt hoặc có các hành thân nghiệp thanh tịnh mà chẳng phải do ngữ và ý.

Hoặc có các hành ngữ nghiệp thanh tịnh mà chẳng phải do thân và ý. Hoặc có các hành ý nghiệp thanh tịnh mà chẳng do thân và ngữ.

Hoặc có các hành chẳng phải thân ngũ ý. Hoặc có các hành do thân ngũ ý mà được thanh tịnh.

Như vậy nhãn đến chúng hữu tình chỗ có các hành hoặc như lưu chuyển, hoặc như chẳng lưu chuyển, hoặc như cả hai lưu chuyển và bất lưu chuyển, đức Như Lai dùng trí vô ngại đều biết rõ như-thiệt.

Này Xá Lợi Phất ! Trí lực biến hành chư hành của đức Như Lai chẳng nghĩ bàn được vô biên vô tế như hư-không. Chư đại Bồ-tát nghe trí lực bất-tư-nghị như hư-không ấy rồi tin nhận vâng thờ thanh tịnh không nghi, càng thêm hơn hở vui mừng, phát ý tưởng hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy mà nói kệ rằng:

Như Lai như-thiệt biết các hành
Biết được hữu tình tánh chánh định
Lại biết tướng bất định thành thực
Và các căn như pháp tương ứng
Các hành ba thứ tham tương ứng
Và cùng ba thứ sân si hiệp
Hành tương ứng vô biên phiền não
Duyên, như, đức Phật đều thiệt biết
Người có khổ hành mà lợi căn
Hoặc có hành ấy mà độn căn
Người có lạc hành căn lợi độn
Đấng Đại Đạo Sư biết như-thiệt

Người có độn hành và độn tu
Hoặc là hành độn mà lợi tu
Hoặc là hành mau mà tu chậm
Hoặc là đều mau hoặc đều chậm
Hoặc có các hành gián trạch sanh
Chẳng do tu tập đạo lực khởi
Hoặc tu tập sanh chẳng gián trạch
Câu sanh biệt dị cùng tương ưng
Hoặc có các hành sanh tín nguyện
Mà chẳng phải là phương tiện tịnh
Hoặc phương tiện tịnh chẳng tín nguyện
Chẳng tín nguyện hạnh hoặc đủ cả

Hoặc có tịnh tu nơi thân nghiệp
Chẳng phải ngữ ý nghiệp thanh tịnh
Hoặc có ngữ tịnh và thân tịnh
Mà ý nghiệp kia chẳng thanh tịnh
Hoặc có nội tâm thường thanh tịnh
Hai nghiệp thân ngữ chẳng thanh tịnh
Hoặc có ngữ tịnh và ý tịnh
Mà thân nghiệp họ chưa được tịnh
Hoặc thân ngữ ý tịnh chẳng tịnh
Các hành lưu chuyên và tịch diệt
Đấng Chánh Biến Tri biết như-thiệt
Đây là Phật trí lực thứ sáu.

Này Xá Lợi Phất ! Đây gọi là Biến hành chư hành trí lực của đức Như Lai.

Do trí lực thứ sáu ấy mà đức Như Lai tự xưng là bậc Đại Thánh chuyên pháp luân thanh tịnh mà tất cả thế gian đều chẳng chuyên đúng pháp được.

Lại này Xá Lợi Phất ! Thế nào là Tịnh-lự giải thoát tam-ma-địa, tam-ma-bát-đề phát khởi tạp nhiễm thanh tịnh trí lực của đức Như Lai?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai Chánh Đẳng Giác dùng trí lực vô thượng biết rõ như-thiệt hoặc tự, hoặc tha tất cả những pháp tịnh-lự giải thoát tam-ma-địa, tam-ma-bát-đề phát khởi tạp nhiễm thanh tịnh.

Các tướng như vậy biết rõ như-thiệt thế nào?

Đó là biết rõ như-thiệt do nhơn do duyên mà tất cả hữu tình có thể bị tạp nhiễm; lại như-thiệt biết do nhơn do duyên mà tất cả hữu tình có thể được thanh tịnh.

Này Xá Lợi Phất ! Nhơn gì duyên gì có thể khiến tạp nhiễm?

Đó là do tác-ý chẳng xứng lý làm nhơn, do vô minh làm duyên khiến các hữu tình phát khởi tạp nhiễm.

Vô minh như vậy làm nhơn các hành làm duyên;

Các hành làm nhơn các thức làm duyên;

Các thức làm nhơn danh sắc làm duyên;

Danh sắc làm nhơn sáu nhập làm duyên;

Sáu nhập làm nhơn các xúc làm duyên;

Các xúc làm nhơn cảm thọ làm duyên;

Do thọ làm nhơn ái luyến làm duyên;

Tham ái làm nhơn chấp thủ làm duyên;

Do thủ làm nhơn các hữu làm duyên;

Do hữu làm nhơn lấy sanh làm duyên;

Do sanh làm nhơn lão tử làm duyên;

Phiền não làm nhơn các nghiệp làm duyên;

Kiến chấp làm nhơn tham ái làm duyên;

Thùy miên làm nhơn các triền làm duyên.

Do các nhơn và duyên như vậy làm cho tất cả hữu tình phát khởi tạp nhiễm.

Những tướng như vậy đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt.

Này Xá Lợi Phất ! Nhơn gì và duyên gì làm cho thanh tịnh?

Có hai nhơn và hai duyên có thể làm cho tất cả hữu tình thanh tịnh. Đó là do tha thuận âm và tác-ý như lý của chính mình làm nhơn, và xa-ma-tha duyên một cảnh cùng tỳ-bát-xá-na thiện xảo phương tiện làm duyên.

Lại có hai nhơn và hai duyên làm cho thanh tịnh. Đó là trí bất lai và trí bất khứ.

Lại có hai nhơn và hai duyên làm cho thanh tịnh. Đó là quán vô sanh và chứng chánh định.

Lại có hai nhơn và hai duyên làm cho thanh tịnh. Đó là hành cụ túc và minh vô minh giải thoát tác chứng.

Lại có hai nhơn và hai duyên làm cho thanh tịnh.

Đó là tu giải thoát môn và tánh giải thoát trí.

Lại có hai nhơn và hai duyên làm cho thanh tịnh. Đó là tùy giác để và tùy đắc để.

Những nhơn và duyên như vậy có thể làm cho hữu tình thanh tịnh. Các tướng như vậy đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ như-thiệt cảnh giới tạp nhiễm của các hữu tình và cảnh giới thanh tịnh của các hữu tình.

Hoặc có cảnh giới tạp nhiễm nhập vào cảnh giới thanh tịnh;
Hoặc có cảnh giới thanh tịnh nhập vào cảnh giới tạp nhiễm;
đây đều do như-thiệt quán vậy.

Hoặc có cảnh giới tạp nhiễm nhập vào cảnh giới tạp nhiễm;
 Hoặc có cảnh giới thanh tịnh nhập vào cảnh giới thanh tịnh;
 đây đều do tăng thượng mạn chấp vậy.

Tất cả tướng trên đây đức Như Lai đều biết rõ như-thiệt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai dùng trí như-thiệt ở nơi
 trong các tịnh-lự siêu việt gián-tạp sai biệt đều biết rõ.

Đó là ly dục ác bất thiện pháp, hữu tầm hữu tứ, ly sanh hỷ
 lạc, đầy đủ an trụ nơi tịnh-lự tối sơ.

Đức Như Lai an trụ tịnh-lự tối sơ rồi từ diệt tận định mà xuất.
 Như vậy nhân đến nhập diệt tận định rồi từ sơ tịnh-lự mà xuất.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai ở nơi bát giải thoát dùng
 trí như-thiệt hoặc thuận thứ lớp mà nhập, hoặc lại nghịch thứ

mà nhập, hoặc thuận nghịch nhập, hoặc gián-tạp nhập.

Giải thoát như vậy thế nào là tám thứ?

Đó là nội có sắc tướng quán ngoại sắc là sơ giải thoát;

Nội không sắc tướng quán ngoại sắc giải thoát là giải thoát thứ hai;

Nơi tịnh giải thoát hoặc nơi tịnh tánh khởi tịnh giải là giải thoát thứ ba;

Hư-không vô biên xứ định là giải thoát thứ tư;

Thức vô biên xứ định là giải thoát thứ năm;

Vô sở hữu xứ định là giải thoát thứ sáu;

Phi tướng phi phi tướng xứ định là giải thoát thứ bảy;

Diệt thọ tướng định là giải thoát thứ tám.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai dùng trí như-thiệt hoặc an trụ trong một tam-ma-địa mà lại thị hiện tam-ma-địa và tam-ma-bát-đề khác, hoặc lại thị hiện các thứ quán giải. Dầu như vậy mà chư Như Lai đối với các đẳng trì chưa từng hỗn loạn.

Lại này Xá Lợi Phất ! Chư Phật Như Lai chẳng do duyên nơi tam-ma-địa mà nhập tam-ma-địa.

Hoặc y nơi một tam-ma-địa mà thành tựu tất cả những tam-ma-địa khác.

Hoặc chẳng khởi một tam-ma-địa mà có thể nhập khắp tất cả tam-ma-địa.

Lại chư Như Lai tâm thường an trụ trong định không xoay vần duyên.

Lại chư Như Lai không bao giờ có tâm bất định.

Lại chư Như Lai an trụ chánh định thâm diệu, không ai có thể thấy biết được chánh định của Như Lai.

Này Xá Lợi Phất ! Tam-ma-địa của hàng Thanh-văn bị tam-ma-địa của Độc Giác chói lấp.

Tam-ma-địa của chư Độc Giác bị tam-ma-địa của Bồ-tát chói lấp.

Tam-ma-địa của chư Bồ-tát bị tam-ma-địa của Phật chói lấp.

Tam-ma-địa của chư Phật không gì chói lấp được.

Tại sao? Do vì trí không chói lấp của Như Lai thường hiện khởi vậy.

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết như-thiệt như vậy;

giáo thọ như vậy, giáo giới như vậy mà có thể phát khởi các tam-ma-địa của Thanh-văn, Duyên Giác.

Đức Như Lai lại dùng giáo thọ giáo giới như vậy có thể phát khởi diệu tam-ma-địa của chư Bồ-tát.

Chư Phật Như Lai biết rõ như-thiệt rồi bèn làm giáo thọ giáo giới như vậy.

Này Xá Lợi Phất ! Trí lực phát khởi tịnh-lự giải thoát tam-ma-địa, tam-ma-bát-đề tạp nhiễm thanh tịnh của đức Như Lai vô biên vô tế chẳng thể nghĩ bàn đồng như hư-không.

Nếu có ai muốn tìm biên-tế định lực của đức Như Lai thì chẳng khác với kẻ tìm biên-tế của hư-không.

Này Xá Lợi Phất ! Chư đại Bồ-tát nghe trí lực Thiên định giải

thoát của đức Như Lai chẳng thể nghĩ bàn như hư-không rồi tin nhận vâng thờ thanh tịnh không nghi, càng thêm hơn hờ vui mừng, phát ý tưởng hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy mà nói kệ rằng:

Do đây hữu tình khởi tạp nhiễm

Do đây hữu tình được thanh tịnh

Đại Hùng biết rõ như vậy rồi

Rộng vì tuyên dương pháp vi diệu

Do tác-ý trái lý làm nhờn

Vô minh làm duyên sanh tạp nhiễm

Vô minh làm nhờn hành làm duyên

Nhẫn đến xoay vần sanh các khổ

Tác-ý trái lý và vô minh
Làm căn bốn sanh các chi kia
Chư Phật biết rõ như-thiệt rồi
Tùy chỗ đáng nên tuyên diệu pháp
Tất cả cội gốc của tạp nhiễm
Đó là nghiệp hành và vô minh
Lại từ đây làm duyên cho thức
Triển chuyển như vậy sanh các khổ
Do chỗ nói tùy thuận âm kia
Và do nội tâm quán đúng lý
Do hai hơn hai duyên đây
Tất cả chúng sanh chứng thanh tịnh

Do chỉ tác-ý đúng lý nhơn
Và do chánh quán làm duyên kia
Mà các chúng sanh chứng giải thoát
Đại Sư đều biết rõ như-thiệt
Hành giả an trụ giới thanh tịnh
Quán sát các pháp đều không tịch
Và khéo tu tập môn giải thoát
Xa rời sanh tử bức ngặt khổ
Như đây chư Phật thiệt biết rõ
Tất cả chúng sanh hạnh thanh tịnh
Không vô-tướng nguyện giải thoát môn
Thiện thệ theo căn mà hiển thị

**Độc Giác tối thắng và Thanh-văn
Thuận nghịch nhập xuất các tịnh-lự
N hư Lai tuyên bày chỗ chứng kia
N hư có gai độc và oán thù
Định giải thoát của chư Phật chứng
Rốt ráo không oán không gai độc
Phải biết lực thứ bảy của Phật
Không thiên định nào xô dẹp được.**

Này Xá Lợi Phất ! Đây gọi là Chư định trí lực của đức Như Lai. Do được trí lực thứ bảy này mà đức Như Lai tuyên bố ta là bậc Đại Thánh chuyên pháp luân thanh tịnh mà tất cả thế gian đều chẳng chuyên được.

Lại này Xá Lợi Phất ! Thế nào là Túc trụ tùy niệm tác chứng trí lực của đức Như Lai?

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai Chánh Đẳng Giác dùng trí lực vô thượng tùy theo chỗ ghi nhớ đều biết rõ như-thiệt.

Này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai đúng như-thiệt biết rõ vô lượng đời trước của Phật và của tất cả hữu tình khác.

Hoặc ghi nhớ một đời, mười đời, trăm đời, ngàn đời, đến Câu-chi na-do-tha trăm ngàn đời thảy đều có thể nhớ biết rõ.

Đức Như Lai lại nhớ biết rõ kiếp hoại, kiếp thành, kiếp thành hoại, hoặc vô lượng kiếp hoại, vô lượng kiếp thành, vô lượng kiếp thành hoại. Hoặc nhớ biết rõ trăm Câu-chi kiếp, đến vô lượng trăm ngàn Câu-chi na-do-tha kiếp.

Đức Như Lai có thể nhớ biết rõ đời trước của Phật đã từng ở tại xứ ấy, có tên ấy họ ấy, dòng ấy, có sắc ấy tướng ấy, hình dạng ấy, sống bao lâu, khổ vui ra sao, từ chỗ ấy chết rồi sanh chỗ kia, từ chỗ kia chết rồi sanh xứ này. Vô lượng đời trước của mình và của kẻ khác, đức Như Lai đều nhớ biết rõ từng chi tiết.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai biết rõ đúng như-thiệt nghiệp nhơn đời trước của tất cả hữu tình. Do nghiệp nhơn ấy mà hữu tình đến sanh xứ này. Biết rõ nghiệp nhơn ấy của họ rồi, đức Như Lai theo đúng chỗ đáng nên dạy mà thuyết pháp cho họ.

Đức Như Lai biết rõ như-thiệt tất cả hữu tình đời trước có tâm niệm nối tiếp không hở, duyên theo cảnh như vậy mà sanh

tâm như vậy, do cảnh duyên ấy không đủ nên tâm ấy dứt.

Lại này Xá Lợi Phất ! Hoặc có một hữu tình tâm niệm xoay đổi tuần tự mãi mãi nối tiếp như vậy cả hàng-sa kiếp, lời nói chẳng thể kể xiết, cho đến tất cả hữu tình đều có tâm niệm như vậy, đức Như Lai nhớ đến, liền có thể biết rõ như-thiệt tất cả tâm niệm ấy.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai y theo tâm niệm xoay đổi của tất cả hữu tình đến tận hậu-tế cả Câu-chi kiếp kể nói chẳng hết được, mà trí lực của Phật cũng không cùng tận.

Trí lực Túc trụ tùy niệm tác chứng của Phật chẳng thể nghĩ bàn, không gì bằng, không gì sánh, là vô lượng vô số chẳng thể tuyên nói, lại chẳng thể nói là có biên-tế.

Lại này Xá Lợi Phất ! Đức Như Lai dùng thần lực Phật làm cho hữu tình nhớ biết đời trước rồi bảo họ rằng:

Nay người nên nhớ đời trước đã trồng căn lành như vậy, hoặc ở chỗ Phật, hoặc ở chỗ Thanh-văn, hoặc ở chỗ Độc Giác, hoặc nơi chánh pháp mà trồng căn lành. Các căn lành như vậy người phải nhớ biết hết. Các hữu tình ấy nhờ thần lực Phật nhớ đến đều biết rõ vô lượng căn lành đời trước của mình.

Đức Như Lai dùng thần lực làm cho hữu tình nhớ biết thiện căn đời trước rồi theo đúng chỗ nên dạy mà thuyết pháp cho họ.

Này Xá Lợi Phất ! Hoặc có hữu tình được chẳng thối chuyển nơi Vô thượng Chánh Giác tùy theo sở nguyện mà cầu giải

thoát: Hoặc theo Thanh-văn thừa, hoặc theo Độc Giác thừa, hoặc phát tâm Vô thượng Bồ-đề, đức Như Lai đều biết rõ như thiệt.

Này Xá Lợi Phất ! Trí lực Túc trụ tùy niệm tác chứng của Phật chẳng thể nghĩ bàn, là vô lượng vô số vô biên vô tế bằng với hư-không. Nếu có ai muốn suy tìm biên-tế trí lực của Phật, thì chẳng khác gì người muốn suy tìm biên-tế của hư-không.

Này Xá Lợi Phất ! Chư đại Bồ-tát nghe trí lực Túc trụ chẳng thể nghĩ bàn như hư-không như vậy rồi, liền tin nhận vâng thờ chẳng lằm chằm nghi, vui mừng hơn hở phát ý tưởng hy kỳ.

Đức Thế Tôn muốn tuyên lại nghĩa ấy nên nói kệ rằng:

Vô lượng Câu-chi na do kiếp

Trí lực của Phật đều biết rõ
Phật nhớ đời trước mình và người
Như xem trái cây trên bàn tay
Nhớ biết rõ họ tên sắc tướng
Sống chết xứ kia sanh xứ này
Hữu tình có đủ nghiệp nhơn ấy
Biết chỗ đáng dạy mà thuyết pháp
Vô biên vô tế đời quá khứ
Bao nhiêu tâm niệm của hữu tình
Tâm ấy nối tiếp sanh niệm ấy
Trí lực của Phật biết rõ cả
Một hữu tình cho đến tất cả

Tâm niệm nối tiếp không ngừng hở
Đã qua số kiếp như hằng-sa
Không thể dùng lời kể nói hết
Nhân đến Câu-chi số kiếp sau
Phật biết rõ cả tâm niệm họ
Trí lực Như Lai vẫn vô tận
Nên gọi trí Phật như biển cả
Tất cả hữu tình tín nguyện lành
Đã từng cúng dường chư Phật Thánh
Phật dùng thần lực gia hộ họ
Khiến nhớ tịnh hạnh đã từng tu
Như Lai biết rõ các hữu tình

Quá khứ đã tu các phước hạnh
Biết họ đã trụ trí ba thừa
Giải thoát bất thối vô thượng đạo
Trí biết quá khứ vô biên-tế
Chẳng thể nghĩ bàn chẳng sánh bằng
Phật trí lực Túc trụ thứ tám
Chư đại Bồ-tát tin nhận được.

Nam-mô Đại Bảo Tích Hội Thượng Phật, Bồ-tát

Ma-ha-tát. (3 lần)

(KINH NHẬT TỤNG trang 23)

TIÊU TAI CÁT TƯỜNG THẦN CHÚ

Nặ́ng mờ tam mậ̃n đ̣a, mậ̃u đ̣a nặ́m.

A bát ra đ̣ể, hạ đ̣a xá ta nặ́ng nặ́m.

Đát điệt tha:

Án, khê khê, khê hế, khê hế.

Hồng hồng, nhập phạ ra, nhập phạ ra,

Bát ra nhập phạ ra, bát ra nhập phạ ra,

Để sắc sá, để sắc sá, sắc trí rị, sắc trí rị,

Ta phẩn tra, ta phẩn tra,

Phiến để ca thất rị duệ, ta phạ ha. (3 lần)

(KINH NHẬT TỤNG trang 134)

NGHI THỨC CÚNG NGỌ

TÁN HƯƠNG

Hương tài nhiệt

Lư phần bảo đánh trung

Chiên-đàn trăm nhũ chơn kham cúng

Hương yên liêu nhiều liên-hoa động

Chư Phật, Bồ-tát hạ thiên cung

Thiên Thai sơn La-hán

Lai thọ nhơn gian cúng.

Nam-mô Hương Vân Cái Bồ-tát. (3 lần)

MA HA BÁT NHÃ BA LA MẬT ĐA TÂM KINH

Quán Tự Tại Bồ-tát hành thâm Bát-nhã Ba-la-mật-đa thời chiếu kiến ngũ uẩn giai không, độ nhất thiết khổ ách.

Xá Lợi Tử ! Sắc bất dị không, không bất dị sắc, sắc tức thị không, không tức thị sắc, thọ, tưởng, hành, thức, diệc phục như thị.

Xá Lợi Tử ! Thị chư pháp không tướng, bất sanh, bất diệt, bất cấu, bất tịnh, bất tăng, bất giảm. Thị cố không trung vô sắc, vô thọ, tưởng, hành, thức, vô nhãn, nhĩ, tỷ, thiệt, thân, ý. Vô sắc, thanh, hương, vị, xúc, pháp. Vô nhãn giới nãi chí vô ý thức giới. Vô vô-minh, diệc vô vô-minh tận, nãi chí vô lão tử, diệc vô lão tử tận. Vô khổ, tập, diệt, đạo. Vô trí diệc vô đắc.

Dĩ vô sở đắc cố, Bồ-đề-tát-đỏa y Bát-Nhã Ba-la-mật-đa cố, tâm vô quái-ngại; vô quái-ngại cố, vô hữu khủng bố, viễn ly điên-đảo mộng tưởng, cứu cánh Niết-bàn.

Tam-thế chư Phật, y Bát-nhã Ba-la-mật-đa cố, đắc A-nậu-đa-la tam-miệu tam-Bồ-đề.

Cố tri Bát-nhã Ba-la-mật-đa, thị đại-thần chú, thị đại-minh chú, thị vô-thượng chú, thị vô đẳng đẳng chú, năng trừ nhất thiết khổ, chân thật bất hư.

Cố thuyết Bát-nhã Ba-la-mật-đa chú, tức thuyết chú viết:

Yết-đế yết-đế, ba-la yết-đế, ba-la-tăng yết-đế, Bồ-đề

tát bà-ha. (3 lần)

TÁN PHẬT

Thiên thượng thiên hạ vô như Phật,
 Thập phương thế giới diệc vô tỷ,
 Thế gian sở hữu ngã tận kiến,
 Nhứt thiết vô hữu như Phật giả.

Nam-mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật. (3 lần)

CÚNG DƯỜNG

Nam-mô Thường Trụ Thập Phương Phật.
 Nam-mô Thường Trụ Thập Phương Pháp.
 Nam-mô Thường Trụ Thập Phương Tăng.
 Nam-mô Bốn Sư Thích Ca Mâu Ni Phật.

Nam-mô Cực Lạc Thế Giới A Di Đà Phật.

Nam-mô Đương Lai Hạ Sanh Di Lặc Tôn Phật.

Nam-mô Thập Phương Tam Thế Nhưt Thiết Chư Phật.

Nam-mô Đại Trí Văn Thù Sư Lợi Bồ-tát.

Nam-mô Đại Hạnh Phổ Hiền Bồ-tát.

Nam-mô Đại Bi Quán Thế Âm Bồ-tát.

Nam-mô Đại Thế Chí Bồ-tát.

Nam-mô Địa Tạng Vương Bồ-tát.

Nam-mô Hộ Pháp Chư Tôn Bồ-tát.

Nam-mô Già Lam Thánh Chúng Bồ-tát.

Nam-mô Giám Trai Sứ Giả Bồ-tát.

Nam-mô Thập Điện Minh Vương Bồ-tát.

Nam-mô Lịch Đại Tổ Sư Bồ-tát

Nam-mô Đạo Tràng Hội Thượng Phật, Bồ-tát.

BIẾN THỰC CHƠN NGÔN

Năng mờ tát phạt đất tha nga đa, phạt lồ chỉ đế.

Án, tam bạc ra, tam bạc ra hồng. (3 lần)

CAM LỒ THỦY CHƠN NGÔN

Năng mờ tô rô bà da, đất tha nga đa da, đất diệt tha.

Án, tô rô tô rô, bát ra tô rô, bát ra tô rô, ta bà ha. (3 lần)

Thử thực sắc hương vị,

Thượng cúng thập phương Phật,

Trung phụng chư Hiền Thánh,

Hạ cập lục đạo phạm,
Đẳng thí vô sai biệt,
Tùy nguyện giai bảo mãn,
Linh kim thí giả đắc,
Vô lượng Ba-la-mật.
Tam đức lục vị,
Cúng Phật cập Tăng,
Pháp giới hữu tình,
Phổ đồng cúng dường.

PHỔ CÚNG DƯỜNG CHƠN NGÔN

Án, nga nga năng tam bà phạ, phiệt nhựt ra hồng. (3 lần)

TÁN PHỔ CÚNG DƯỜNG

Ngã kim phụng hiến cam lồ vị,
 Lượng đẳng Tu-di vô quá thượng,
 Sắc hương mỹ vị biến hư không,
 Duy nguyện Từ Bi ai nạ thọ.

Nam-mô Phổ Cúng Dường Bồ-tát. (3 lần)

Tứ sanh, cứu hữu
 Đồng đẳng Hoa Tạng huyền môn,
 Bát nạn, tam đồ,
 Cộng nhập Tỳ Lô tánh hải.

**Cúng Phật dĩ ngật,
Đương nguyện chúng sanh,
Sở tác giai biện,
Cụ chư Phật pháp.**

HỒI HƯỚNG

**Phúng Kinh công đức thù thắng hạnh
Vô biên thắng phước giai hồi hướng
Phổ nguyện pháp giới chư chúng sanh
Tốc vãng Vô Lượng Quang Phật-sát.**

Nguyện tiêu tam chương, trừ phiền não
Nguyện đắc trí huệ chơn minh liễu
Phổ nguyện tội chướng tất tiêu trừ.
Thế thế thường hành Bồ-tát đạo.

Nguyện sanh Tây-phương Tịnh-độ trung
Cửu phẩm liên hoa vi phụ mẫu
Hoa khai kiến Phật ngộ Vô sanh
Bất thối Bồ-tát vi bạn hữu.

Nguyện dĩ thử công đức
Phổ cập ư nhất thiết
Ngã đẳng dữ chúng-sanh.
Giai cộng thành Phật đạo.

QUY Y TAM BẢO

**Tự quy y Phật, Đương nguyện chúng sanh, Thế giải
đại đạo, Phát vô thượng tâm. (1 lạy)**

**Tự quy y Pháp, Đương nguyện chúng sanh, Tâm
nhập kinh tạng, Trí huệ như hải. (1 lạy)**

**Tự quy y Tăng, Đương nguyện chúng sanh, Thống
lý đại chúng, Nhứt thiết vô ngại. (1 lạy)**

Nguyện đem công đức này

Hương về khắp tất cả

Đệ tử và chúng sanh

Đều trọn thành Phật đạo.

HÒA NAM THÁNH CHÚNG